

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE
Këshilli Drejtues

V E N D I M

Nr.2, datë 12.01.2018

Për

miratimin e dokumentit për këshillim “Për disa ndryshime në Rregulloren nr. 2 datë 21.02.2008 “Për regjistrimin dhe administrimin e emrave të domaineve nën .al dhe nëndomainet .gov.al, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al” e ndryshuar”.

Këshilli Drejtues (**KD**) i Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare (**AKEP**), i përbërë nga:

1. Z. Ilir	Zela	Kryetar
2. Z. Alban	Karapici	Anëtar
3. Znj. Anila	Denaj	Anëtar
4. Znj. Ketrin	Topçiu	Anëtar
5. Znj. Klarina	Allushi	Anëtar

dhe sekretare Znj. Ina Nuellari , në mbledhjen e datës 12.01.2018, sipas procedurës së përcaktuar në ligjin nr. 9918 datë 19.05.2008 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, dhe Rregullores së Brendshme të Funkcionimit të Këshillit Drejtues të AKEP, miratuar me Vendimin Nr.7, datë 16.02.2018 të Këshillit Drejtues të AKEP, shqyrtoi çështjen me objekt:

Miratimin e dokumentit për këshillim publik “Për disa ndryshime në Rregulloren nr. 2 datë 21.02.2008 “Për regjistrimin dhe administrimin e emrave të domaineve nën .al dhe nëndomainet .gov.al, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al” e ndryshuar”,

BAZA LIGJORE:

1. Neni 8 (gërmat *k, l dhe s*), neni 110, 114 e 115 të Ligjit nr. 9918, datë 19.05.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar (**ligji nr. 9918**);
2. Rregullore nr. 2 datë 21.02.2008 “Për regjistrimin dhe administrimin e emrave të domaineve nën .al dhe nëndomainet .gov.al, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al” e ndryshuar;
3. “Udhëzues për procedurat e këshillimit publik”, miratuar me Vendimin e Këshillit Drejtues nr. 1183, datë 10.3.2010,

K Ë S H I L L I D R E J T U E S :

Nga shqyrtimi i materialit shkresor të paraqitur nga Grupi i Punës, si më poshtë:

1. Projektvendimi për miratim të dokumentit në Këshill Drejtues, i formatuar dhe arsyetuar;
2. Relacioni shoqërues mbi dokumentin e propozuar;
3. Dokumenti për Këshillim Publik;
4. Diskutimeve në mbledhje mbi çështjen, si dhe duke iu referuar bazës ligjore të sipërcituar,

V Ë R E N :

1. AKEP, në zbatim të ligjit nr. 9918 datë 19.05.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, Rregullores nr. 2, datë 21.02.2008 “Për regjistrimin dhe administrimin e emrave te domaineve nën .al dhe nëndomainet .gov.al, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al” e ndryshuar, të nxjerrë në zbatim të këtij ligji, si dhe duke marrë në konsideratë shqetësimet dhe ankesat e paraqitura në AKEP, nga kërkues dhe përdorues të ndryshëm në lidhje me domainet .al dhe nëndomaineve, çmon si të rëndësishme rishikimin e përcaktimeve të Rregullores nr. 2, datë 21.02.2008, e ndryshuar.
2. AKEP gjatë procesit të hartimit të këtij akti, përveç të tjerash, ka mbajtur në konsideratë edhe rregulla të ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) dhe WIPO (World Intellectual Property Organisation), duke u përpjekur të përmbushë mirëfunksionimin e procedurave për veprimet me domainet .al dhe nëndomainet.
3. Me ndryshimet në Rregulloren nr. 2 të ndryshuar, synohet përditësimi dhe përmirësimi i kushteve dhe përcaktimeve të kësaj rregulloreje në lidhje me afatet e veprimeve me domainet, afatet e përdorimit të domaineve .al dhe nëndomaineve, afatet e Akreditimit të Regjistruesve, të drejta dhe detyrime të përdoruesve të domaineve .al dhe nëndomaineve, rritjen e transparencës nga Regjistruesit të rregullave të AKEP domainet .al dhe nëndomainet, përmirësimin dhe sistemimin e informacionit për domainet .al në faqen web të AKEP, shqyrtimin e mundësisë për trajtimin fillimisht në AKEP të mosmarrveshjeve për domainet .al dhe nëndomainet, etj.
4. Bazuar në nenin 110 të ligjit nr. 9918, i ndryshuar, dhe “Udhëzuesin për procedurat e këshillimit publik”, ky dokument do të nxirret për këshillim publik, me qëllim marrjen e mendimit të palëve të interesuara, përpara miratimit të dokumentit final.

P Ë R K Ë T O A R S Y E :

Këshilli Drejtues, duke konsideruar rëndësinë e nxjerrjes së këtij dokumenti si për AKEP ashtu edhe për regjistruesit dhe përdoruesit e domaineve .al dhe nëndomaineve, bazuar në gërmat k, l dhe s të nenit 8, nenit 110, nenit 114 dhe nenit 115 të ligjit nr. 9918, datë 19.05.2008, “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar,

V E N D O S:

1. Të miratojë për Këshillim Publik Dokumentin “Për disa ndryshime në Rregullore nr. 2 datë 21.02.2008 “Për regjistrimin dhe administrimin e emrave te domaineve nën .al dhe nëndomainet .gov.al, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al” e ndryshuar”.
2. Afati i këshillimit publik do të jetë deri në datën 28.02.2018.
3. Procesi i konsultimit publik do të administrohet nga Grupi i Punës i ngritur me Urdhërin nr. 260 datë 14.12.2017.

Ky vendim hyn në fuqi në datën e miratimit të tij dhe publikohet në faqen web të AKEP.

KRYETAR I KËSHILLIT DREJTUES

Ilir ZELA

ANËTARË:

1. **Alban KARAPICI**
2. **Anila DENAJ**
3. **Ketrin TOPÇIU**
4. **Klarina ALLUSHI**

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE

DOKUMENT PËR KËSHILLIM PUBLIK

“Për disa ndryshime në Rregulloren Nr. 2 datë 21.02.2008 “Për regjistrimin dhe administrimin e emrave të domain-eve nën .al dhe nën domain-et .gov, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al”, të ndryshuar”

Këshilli Drejtues i AKEP me Vendimin e Nr. 25 datë 15.12.2017 “Për marrjen e disa masave mbi shqetësimet lidhur me emrat nën domainet .al”, ka vendosur:

1. Rishikimin e Rregullosës Nr. 02, datë 21.02.2008 “Për regjistrimin dhe administrimin e emrave të domain-eve nën .al dhe nën domain-et .gov, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al”, të ndryshuar.
2. Parashikimi në Rregulloren nr. 02/2008 të një periudhe tjetër kalimtare (Sunrise period) për t’iu mundësuar subjekteve të drejtën për të regjistruar si emra domaini nën .al, emra me të cilët njihen për shkak të veprimtarisë që ushtrojnë sipas regjistrimit të kryer , në përputhje me legjislacionin në fuqi në zyra, Institucione, Autoritete, të tilla si në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), apo regjistrimeve të kryera për dhënien dhe mbrojtjen e të drejtave të pronësisë industriale, apo emra të përveçëm, në përputhje me legjislacionin në fuqi.
3. Pezullimin e të gjitha veprimeve të parashikuara për tu kryer nga AKEP dhe regjistruesve, për regjistrimin e emrave të domain nën .al që janë emra të njohur që ushtrojnë veprimtari sipas regjistrimit të kryer në QKB, zyra, institucione apo autoritete që janë kompetente të kryejnë regjistrime emrash, markash, patentash e çdo të drejte tjetër të pronësisë industriale apo më tej.
4. Inspektimin e veprimtarisë së regjistruesve për të kontrolluar zbatimin e detyrimeve të përcaktuara në Rregulloren nr. 02/2008 dhe akteve në fuqi.
5. Vendimi të publikohet në faqen elektronike të AKEP www.akep.al.
6. Për zbatimin e këtij vendimi ngarkohet grupi i punës sipas Urdhër Nr. 260, datë 14.12.2017 dhe Drejtoria e Teknologjisë së Informacionit dhe Zhvillimit Broadband.

Sa më sipër, duke marrë në konsideratë:

- shqetësimet dhe ankesat e paraqitura në AKEP, nga kërkues dhe përdorues të ndryshëm në lidhje me domainet .al dhe nëndomaineve;
- rregulla të ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) dhe WIPO (World Intellectual Property Organisation);
- kushtet dhe përcaktimet e Rregullosës Nr.2 të ndryshuar, në lidhje me afatet e veprimeve me domainet, afatet e përdorimit të domaineve .al dhe nëndomaineve, afatet e Akreditimit të Regjistruesve, të drejta dhe detyrime të përdoruesve të domaineve .al dhe nëndomaineve, rritjen e transparencës nga Regjistruesit të

rregullave të AKEP domainet .al dhe nëndomainet, përmirësimin dhe sistemimin e informacionit për domainet .al në faqen web të AKEP, si dhe shqyrtimin e mundësisë për trajtimin fillimisht në AKEP të mosmarrveshjeve për domainet .al dhe nëndomainet, etj.

- Materialin e Grupit të Punës të ngjitur sipas Urdhërit Nr. 260 datë 14.12.2017.

Shtron për konsultim publik tematikat e mëposhtme:

1. Informacioni i publikuar në faqen web të AKEP në lidhje me domainet .al dhe nëndomainet.
2. Veprime që kryhen nga AKEP dhe Regjistruerit për regjistrimin e domaineve .al dhe nëndomaineve nën .al dhe veprimet e tjera në lidhje me domainet .al dhe nëndomainet.
3. Faqet web të regjistruerit në lidhje me informacionin e publikuar dhe mënyrën e kërkimit për domain .al dhe nëndomainet.
4. Regjistrimi i Regjistruerit të Akredituar nga AKEP, pranë Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMP).
5. Përditësimi i listës së emrave të ndaluar dhe listës së emrave të rezervuar duke rritur bashkëpunimin me Kuvendin e Republikës së Shqipërisë, Këshillin e Ministrave, Organet e pushtetit vendor, Institucionet e sistemit gjyqësor, institucione të tjera të përcaktuara me ligj ose akte nënligjore, si dhe çdo institucion ndërkombëtare ku Republika e Shqipërisë aderon.
6. Parashikimi në Rregulloren nr. 02/2008 të një periudhe tjetër kalimtare (Sunrise period) për t'iu mundësuar subjekteve të drejtën për të regjistruar si emra domaini nën .al, emra me të cilët njihen për shkak të veprimtarisë që ushtrojnë sipas regjistrimit të kryer, në përputhje me legjislacionin në fuqi në zyra, Institucione, Autoritete, të tilla si në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), apo regjistrimeve të kryera për dhënien dhe mbrojtjen e të drejtave të pronësisë industriale, apo emra të përveçëm, në përputhje me legjislacionin në fuqi.
7. Shqyrtimi i mundësisë për trajtimin nga AKEP të mosmarrveshjeve që lindin në lidhje me regjistrimin, modifikimin, kalimin e pronësisë dhe çregjistrimin/mbylljen e domaineve nën .al.
8. Shqyrtimi i afateve për regjistrimin e domaineve nën .al, nga AKEP dhe nga Regjistruerit, shqyrtimi i afatit të përdorimit të domaineve si dhe afatit të vendosjes në punë/përdorim të një domaini .al dhe nëndomaineve.
9. Shqyrtimi i afatit të Akreditimeve nga AKEP dhe përfundimit të Akreditimeve të Regjistruerit.
10. Shqyrtimi i pagesave që kryhen për regjistrimin e domaineve nën .al.

1. Informacioni i publikuar në faqen web të AKEP në lidhje me domainet .al.

Në faqen e AKEP www.akep.al gjendet informacioni sa më poshtë:

- a. Rregullorja Nr. 2 datë 21.02.2008 për regjistrimin dhe administrimin e emrave të domaineve nën .al, e ndryshuar.
- b. Së bashku me Rregulloren Nr. 2 të ndryshuar, gjenden 3 dokumente të WIPO në gjuhën Angleze, të titulluara:
 - WIPO Supplemental Rules for Domain Name Dispute Resolution Policy for Albania.
 - Domain name dispute resolution policy for Albania.

- Rules for domain name dispute resolution policy for Albania.
- c. Listë e emrave të ndaluar dhe Listë e emrave të rezervuar të cilat gjenden në Rregulloren Nr. 2 të ndryshuar, në Aneksin Nr. 2 të saj.
 - d. Regjistri i Regjistruesve, faqet web të tyre dhe kontakte të tyre.
 - e. Formularët për Regjistrim, modifikim teknik, rinovim të dhënash, rinovimi kontakt page, transferim dhe mbyllje domaini.
 - f. Mundësia e kërkimit për domain name dhe një informacion i shkurtër për karakteret dhe sintaksën.

Sa më sipër, AKEP kërkon mendimin tuaj për sa më poshtë:

- Mundësia e kërkimit për domain nën .al, të jetë përherë e disponueshme dhe funksionale, në faqen web të AKEP, të jetë në gjuhën Shqipe si dhe të përmbajë linkun e Rregullores së AKEP për domainet .al, të përmbajë listën e emrave të ndaluar dhe rezervuar.
- Të vendoset linku i faqes web së zyrës së regjistrimit të markave dhe patentave, meqënëse aty ekziston një databaze online e markave dhe patentave të regjistruara.
- Në seksionin Anglisht të faqes web të AKEP e gjithë gjuha e përdorur të jetë në Anglisht si dhe Rregullorja e AKEP për domainet nën .al, së bashku me listat e emrave të ndaluar dhe rezervuar, të përkthehen në gjuhën Angleze.

1. Propozimet e mësipërme, mund të vendosen duke riformuluar pikën 19.3 të nenit 19, të Rregullores Nr.2, si më poshtë:

Pika 19.3:

Ishte:

Autoriteti Përgjegjës, në përputhje me përcaktimet e bëra në këtë Rregullore, përgatit dhe publikon në faqen e Internetit www.akep.al, *listën e emrave të ndaluar dhe të rezervuar*”.

Të bëhet:

Autoriteti Përgjegjës (AKEP), në përputhje me përcaktimet e bëra në këtë Rregullore, përgatit dhe publikon në faqen e Internetit www.akep.al:

- a. Rregulloren për regjistrimin dhe administrimin e domaineve .al dhe çdo modifikim, ndryshim apo përditësim të saj, të miratuar me Vendim të Këshillit Drejtues të AKEP. Kjo Rregullore do të shoqërohet me dokumentacionin e WIPO (Ëorld Intellectual Property Organisation) të përkthyer në gjuhën Shqipe, si dhe linkun e faqes web te WIPO.
- b. Regjistrin e Regjistruesve të domaineve .al dhe nëndomaineve dhe të dhënat e tyre të kontaktit, sic përcaktohen në Rregullore.
- c. Formularët përkatës të veprimeve me domainet .al dhe nëndomainet, sipas përcaktimeve në Rregullore.
- d. Mundësinë për kërkim domaine .al dhe nëndomainet, në një seksion të veçante dhe të dukshëm që në faqen e parë te www.akep.al i cili do të jetë përherë i disponueshëm dhe funksional.
- e. Ky seksion do të përmbajë gjithashtu:
 - e1. një link që hap Rregulloren e AKEP për regjistrimin dhe administrimin e domaineve .al,

- e2. listën e emrave të ndaluar dhe të rezervuar.
- e3. linkun e faqes web të zyrës së regjistrimit të markave dhe patentave, seksioni i databazës online të markave dhe patentave të regjistruara.
- e.4 informacion i shkurtër për karakteret dhe sintaksën.
- e.5 një shënim për këshillim më dokumentacionin e WIPO (World Intellectual Property Organisation) të ofruar nga AKEP së bashku me Rregulloren e administrimit të emrave të domaineve .al, si dhe me faqen web www.wipo.int.
- f. Në versionin Anglisht të faqes web www.akep.al, detyrimet e pikave a, b, c, d dhe e, publikohen edhe në gjuhën Angleze.

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për sa më sipër.

2. Shqyrtimi i veprimeve që kryhen nga AKEP dhe Regjistruesit në lidhje me domainet .al dhe nëndomainet nën .al.

- a. Ne nenin 8, pika k) të Ligjit Nr.9918, datë 19.5.2008 “Për komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë” përcaktohet që:

AKEP administron domain cc.TLD.al, nëndomanet e tij , si edhe ENUM;

- b. Në pikën 1.1, të Nenit 1 të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar, përcaktohet që:

AKEP sipas Ligjit nr.9918 datë 19.05.2009 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë”, **do të bëjë regjistrimin dhe administrimin e emrave të domain-eve nën “.al”** dhe nën domain-et “.gov.al, .mil.al, .edu.al, .com.al, .org.al dhe .net.al”, si dhe mbikqyrjen e zbatimit të Rregullores nga subjektet e autorizuara prej tij për të bërë regjistrime të këtyre domaineve dhe nën domaineve.

- c. Në pikën 1.1, të Nenit 1 të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar, përcaktohet që:

“Regjistrues” janë subjektet e autorizuara nga Autoriteti Përgjegjës (AKEP) për të bërë regjistrimin e domaineve nën .al në përputhje me këtë Rregullore. Kushtet për veprimtarinë e Regjistruesve dhe Formulari i Aplikimit janë sipas përcaktimeve në Aneks nr. 1, nr. 2 dhe nr. 3 të Rregullores nr. 2, dt. 21.02.2008;

- d. Në nenin 21 “Regjistrimi i emrit të domainit” të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar, pika 21.1, përcaktohet:

Regjistrimi i emrit të domain-it kryhet nëpërmjet Regjistruesve;

- e. Në nenin 22 “Kriteret e regjistrimit” të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar, përcaktohet:

22.1 Regjistrimi i emrit të domain-it sipas kësaj Rregulloreje do të bëhet në bazë të parimit “kush aplikon i pari shërbehet i pari” (first come – first served), me të cilin nënkuptohet selektimi/ përzgjedhja nga ana e Autoritetit Përgjegjës (AKEP) sipas kohës së depozitimit të aplikimit të vlefshëm.

22.2 Aktivizimi i emrave të domain-eve, kryhet pasi është bërë shqyrtimi i aplikimit dhe ka rezultuar në përputhje me Rregulloren.

- d. Në aneksin 1, pika 2 të Rregullores Nr. 2 përcaktohen disa kushte që Regjistruesi duhet të plotësojë për të marrë të drejtën e regjistrimit të domaineve në zonën .al nga Autoriteti Përgjegjës.

Ndërsa duke filluar nga pika 3 e Aneksit 1 dhe në vijim: “Të drejtat dhe detyrimet e Regjistruesit”, përmendet shpesh termi “Akreditim” por që në fakt nënkupton të drejtën që i jepet Regjistruesit për veprime me domainet .al (regjistrim, modifikim teknik, transferim, mbyllje, etj), nëpërmjet një procesi tërësisht teknik.

Duke vlerësuar se veprimet me domainet nën .al, janë tërësisht teknike dhe kryhen vetëm nëpërmjet sistemit të AKEP (ccTLD), dhe përderisa pika 2 e Aneksit 1, përcakton saktë që Regjistruesit kanë të drejtë të regjistrojnë domaine në zonën .al, AKEP gjykon se termi “Akreditim” duhet të përshtatet në Rregullore në kontekstin e të drejtës së regjistrimit dhe veprimeve të tjera me domainet nën .al.

Gjithashtu, në pikën 4 e) të Aneksit 1 përcaktohet: “Bazuar në aplikimin sipas formularit të aplikimit, AKEP do të lëshojë një certifikatë regjistrimi për sipërmarrësin, brenda 15 ditëve nga data e pranimit të aplikimit të plotë”.

Vërehet që bazuar në këtë pikë, AKEP nuk lëshon dokument me termin “Akreditim”.

Duke shqyrtuar sa më sipër:

AKEP propozon sa më poshtë:

1. Pika 1.1, e Nenit 1 të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar, të ndryshohet:

“Regjistrues” janë AKEP dhe subjektet e Regjistruara në Autoritetin Përgjegjës (AKEP) për të bërë regjistrimin e domaineve nën .al në përputhje me këtë Rregullore. Kushtet për veprimtarinë e Regjistruesve dhe Formulari i Aplikimit janë sipas përcaktimeve në Aneks nr. 1, nr. 2 dhe nr. 3 të Rregullores nr. 2, dt. 21.02.2008, **e ndryshuar.**

2. Pika 21.1, e nenit 21 të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar,

Ishte:

Regjistrimi i emrit të domain-it kryhet nëpërmjet Regjistruesve;

të bëhet:

Regjistrimi i emrit të domain-it kryhet nëpërmjet AKEP dhe Regjistruesve;

3. Pika 22.2, e nenit 22 të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar,

Ishte:

Aktivizimi i emrave të domaineve, kryhet pasi është bërë shqyrtimi i aplikimit dhe ka rezultuar në përputhje me Rregulloren.

të bëhet:

Aktivizimi i emrave të domaineve, kryhet nga AKEP pasi është bërë shqyrtimi i aplikimit dhe ka rezultuar në përputhje me Rregulloren.

4. Termi “Akreditim” duhet të përshtatet në Rregulloren Nr. 2 në kontekstin e të drejtës së dhënë dhe të njohur nga AKEP për Regjistruesit për regjistrim të domaineve nën .al edhe nga Regjistruesit. Termi më i përshtatshëm që përputhet me përcaktimet e tjera në Rregulloren është “regjistrim” ku në referencë me pikën 4 e) të Aneksit 1, procesi që kryen AKEP është regjistrim.
5. Pika 4 e) e Aneksit 1, të riformulohet: “Bazuar në aplikimin sipas formularit të aplikimit, AKEP do të lëshojë një konfirmim regjistrimi për subjektin aplikues, brenda 15 ditëve nga data e pranimit të aplikimit të plotë”.
6. Pika 1.20 e nenit 1 “Përkufizime:

Ishte:

“**regjistrues**” – janë subjektet e autorizuar nga Autoriteti Përgjegjës për të bërë regjistrimin e domain-eve nën .al në përputhje me këtë Rregullore. Kushtet për veprimtarinë e Regjistruesve dhe Formulari i Aplikimit janë sipas përcaktimeve në ANEKS nr. 1, nr. 2 dhe nr. 3 të Rregullores nr. 2, dt. 21.02.2008;

të bëhet:

“**regjistrues**” – janë subjektet e regjistruara në Autoritetin Përgjegjës për të bërë regjistrimin e domain-eve nën .al në përputhje me këtë Rregullore. Kushtet për veprimtarinë e Regjistruesve dhe Formulari i Aplikimit janë sipas përcaktimeve në ANEKS nr. 1, nr. 2 dhe nr. 3 të Rregullores nr. 2, dt. 21.02.2008, të ndryshuar;

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për sa më sipër.

3. Shqyrtimi i faqeve web të regjistruesve në lidhje me informacionin e publikuar dhe mënyrën e kërkimit për doamin .al dhe nëndomainet.

- Në faqen web www.albtelecom.al të Regjistruesit Albtelecom sh.a, ekziston dhe funksionon mundësia e kërkimit për domain name .al, ([https://hosting.albtelecom.al/store /cart.php?a=add&pid=14](https://hosting.albtelecom.al/store/cart.php?a=add&pid=14)) dhe çmimi i Albtelecom për regjistrimin e një domain name është 1400 leke/vit. Kjo faqe web është në gjuhën Shqipe.
- Në faqen www.host.al të Regjistruesit Shqiperiacom shpk, ekziston dhe funksionon mundësia e kërkimit për domain name .al, (<https://www.host.al/clientarea/cart.php?a=add&domain=register&query=akep.al>) dhe çmimi i për regjistrimin e një domaini .al është 12.99 Euro/vit. Kjo faqe web nuk është në gjuhën Shqipe.
- Në faqen www.webhost.al të Regjistruesit webhost shpk, ekziston dhe funksionon mundësia e kërkimit për domain name .al, (<https://members.webhost.al/cart.php?a=add&domain=register&query=akep.al>) dhe çmimi për regjistrimin e një domaini .al është 12.99 Euro/vit. Kjo faqe web nuk është në gjuhën Shqipe.
- Në faqen www.keminet.net të Regjistruesit Keminet shpk, nuk ekziston mundësia e kërkimit për domain name .al por ka një njoftim që regjistrimi i domain .al kushton 12 Euro/vit. Gjithashtu në këtë faqe web ka një link për kërkim domaini .al, i cili të kalon në një faqe web në gjuhën Angleze <https://www.iregister.al/cart.php?a=add&domain=register&query=akep.al> Në këtë faqe nuk ka asnjë të dhënë se kush është

Regjistruesi i domainit .al dhe nuk është në gjuhën Shqipe. Domaini iregister.al është në pronësi të Keminet shpk. Regjistruesi Keminet shpk ka edhe domainin keminet.al i cili të dërgon në faqen www.keminet.net.

- Në faqen www.albaniandomains.al të Regjistruesit Studio DRIAR (Fatos Dega – person fizik), ekziston dhe funksionon mundësia e kërkimit për domain name .al, (<https://albaniandomains.al/ehmcs/cart.php?a=add&domain=register¤cy=1>). Në këtë faqe web jepet çmimi për regjistrimin e një domain .al. Kjo faqe web është në gjuhën Shqipe.
- Në faqen www.digicom.al të Regjistruesit Digicom shpk nuk ekziston mundësia e kërkimit për domain name .al por ka një shënim që do të jetë e mundur së shpejti. Gjithshtu ekziston informacion mbi regjistrimin e domaineve .al, ekziston linku ku gjendet Rregullorja e AKEP për domainet si dhe sqarimet përkatëse. Faqja web është në gjuhën Shqipe. Çmimi për regjistrim domaini është 29.99 Euro/vit.
- Në faqen www.ederhost.com të Regjistruesit Eder HOST (Ergentian Sota – person fizik) ekziston dhe funksionon mundësia e kërkimit për domain name .al. Çmimi për një domain .al është 1.99 Euro/vit. Kjo faqe web nuk është në gjuhën Shqipe.

Tabela përmbledhëse e çmimeve të regjistruesve për regjistrim domainesh .al:

Regjistruesi	Çmimi i ofruar
Albtelecom sh.a	1400 Leke/Vit
Shqipëriacom shpk	12.99 Euro/Vit
Webhost shpk	12.99 Euro/Vit
Keminet shpk	12 Euro/Vit
Studio DRIAR (Fatos Dega – person fizik)	Nuk ka çmim të publikuar
Digicom shpk	29.99 Euro/Vit
EDER HOST (Ergentian Sota – person fizik)	1.99 Euro/Vit

AKEP vëren që:

- Në faqet web të regjistruesve (përveç Digicom shpk), nuk ekziston Rregullorja Nr.2 e AKEP e ndryshuar për rregullat e regjistrimit/modifikimit/ transferimit/çregjistrimit etj të domain .al dhe nëndomaineve, të miratura nga AKEP dhe as Linku që të lidh me këtë rregullore të AKEP.
- Në faqet web të regjistruesve (përveç Digicom shpk), nuk ekziston lista e domaineve të ndaluara dhe rezervuara apo url që të lidh me këto lista.

Sa më sipër, AKEP kërkon mendimin tuaj për propozimet e mëposhtme:

1. Në pikën 3 “Të drejtat dhe detyrimet e Regjistruesit” të Aneksit 1 të Rregullores Nr 2 të ndryshuar, të shtohen këto kritere për Regjistruesit:

- a. Regjistruesi duhet të disponojë faqen web të tij me domain .al ose nëndomain .al, brenda 30 ditëve nga regjistrimi në AKEP. Kjo faqe duhet të jetë aktive dhe funksionale përgjatë gjithë kohës së Akreditimit nga AKEP të Regjistruesit.
- b. Regjistruesi duhet të ketë faqen web aktive edhe në gjuhën Shqipe, veçanërisht seksionin e faqes web të tij për domainet .al.
- c. Regjistruesi duhet të ofrojë mundësinë e kërkimit për domain .al dhe nëndomaine, brenda 30 ditëve nga regjistrimi në AKEP. Kërkimi do të jetë automatik në sistemin e ccTLD .al dhe realizohet teknikisht vetëm sipas udhëzimeve të AKEP. Kërkimi nuk do ti ofrohet nga Regjistruesi ndonjë pale tjetër për përdorim.
- d. Regjistruesi do të mbajë të publikuar dhe të përditësuar, gjatë gjithë kohës së regjistrimit në AKEP, Rregulloren e AKEP në fuqi për regjistrimin dhe administrimin e emrave të domaineve .al dhe nëndomaineve.
- e. Regjistruesi do të mbajë të publikuar dhe të përditësuar, gjatë gjithë kohës së regjistrimit në AKEP, listën e emrave të ndaluar dhe listën e emrave të rezervuar, siç është miratuar nga AKEP.
- f. Regjistruesi të vendosë një shënim në faqen web që është i regjistruar pranë Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe që zbaton detyrimet dhe përcaktimet që rrjedhin nga Ligji Nr. 9887 datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar.
- g. Mospërbushja e detyrimeve të mësipërme, çon në revokimin e regjistrimit nga AKEP.

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për sa më sipër.

4. Verifikimi nëse Regjistruesit janë regjistruar pranë Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMDP).

Ligji nr. 9887, datë 10/03/2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar, detyron çdo subjekt tregtar, të regjistrohet pranë Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMDP).

Nga verifikimi në faqen web www.idp.al dhe (<http://80.78.70.148/kmdpkerkim/form1.wgx>) të Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMDP) rezulton:

Regjistruesi	Regjistrimi në KDIMDP
AKEP	PO
Albtelecom sh.a	PO
Shqiperiacom shpk	PO
Webhost shpk	JO
Keminet shpk	PO

Studio DRIAR (Fatos Dega – person fizik)	JO
Digicom shpk	PO
EDER HOST (Ergentian Sota – person fizik)	JO

Vihet re që 3 (tre) Regjistruues, nuk janë regjistruar pranë Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMDP), edhe pse është një detyrim ligjor që rrjedh nga Ligji nr. 9887, datë 10/03/2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, i ndryshuar. Edhe Rregullorja Nr. 2/2008 e AKEP nuk e ka të përcaktuar këtë detyrim për Regjistruuesit.

Gjithashtu nga verifikimi i Ekstrakteve Historike të secilit Regjistruues në QKB (Qendrën Kombëtare të Biznesit) rezulton që disa Regjistruues nuk e kanë objekt të aktivitetit regjistrim emri domainesh .al dhe nëndomainesh .al, ose ndonje emërtim që përfshin regjistrimin e domaineve:

Sa më sipër, AKEP kërkon mendimin tuaj për propozimet e mëposhtme:

1. Në pikën 2 “Të drejtat dhe detyrimet e Regjistruuesit” të Aneksit 1 të Rregullores Nr.2 të ndryshuar, të shtohen këto kriter për Regjistruuesit:
 - a. Regjistruuesit duhet të ketë objekt të aktivitetit të tij të regjistruar në QKB, edhe regjistrimin e domaineve .al dhe nëndomaineve .al ose emërtim që përfshin regjistrimin e domaineve.
 - b. Regjistruuesit aktuale të regjistruar në AKEP, të cilët nuk kanë të regjistruar si aktivitet në QKB objekt të aktivitetit regjistrim emri domainesh .al dhe nëndomainesh .al ose emërtim që përfshin regjistrimin e domaineve, kanë afat 10 ditë nga hyrja në fuqi e ndryshimeve në Rregullore, për të kryer këtë veprim në QKB dhe dorëzimin e Ekstraktit Historik zyrtarisht në AKEP, brenda këtij afati.
 - c. Regjistruuesit aktualë të regjistruar në AKEP, duhet të paraqesin në AKEP brenda 30 ditëve konfirmimin e Regjistrimit pranë Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMDP).

2. Në Rregulloren Nr. 2, nenin 1 “Përkufizime”, të shtohet pika 1.24 si më poshtë:

1.24: Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMDP) është autoriteti përgjegjës i pavarur, që mbikëqyr dhe monitoron, në përputhje me ligjin Nr. 9887 date 10.03.2008 “Per mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar, mbrojtjen e të dhënave personale, duke respektuar e garantuar të drejtat dhe liritë themelore të njeriut.

5. **Përditësimi i listës së emrave të ndaluar dhe listës së emrave të rezervuar duke rritur bashkëpunimin me Kuvendin e Republikës së Shqipërisë, Këshillin e Ministrave, Organet e pushtetit vendor, Institucionet e sistemit gjyqësor, institucione të tjera të përcaktuara me ligj ose akte nënligjore, si dhe çdo institucion ndërkombëtare ku Republika e Shqipërisë aderon.**

Në pikën 19.7 të nenit 19 të Rregullores Nr. 2/2008 të ndryshuar citohet që: Autoriteti Përgjegjës (AKEP), lidhur me përcaktimin e listës së emrave të ndaluar dhe listës së emrave të rezervuar, bashkëpunon me Kuvendin, Këshillin e Ministrave, Organet e pushtetit vendor, Institucionet e sistemit gjyqësor, institucione të tjera të percaktuara me ligj ose akte nënligjore, si dhe çdo institucion ndërkombëtare ku Republika e Shqipërisë aderon.

Sa më sipër, AKEP kërkon mendimin tuaj për propozimin e mëposhtëm:

1. Në periudhën e konsultimit publik të ndryshimeve në Rregulloren Nr. 2 të ndryshuar, të ndërtohet komunikim dhe bashkëpunim me institucionet e sipërcituara për të përditësuar listat e emrave të ndaluar dhe emrave të rezervuar. Ky komunikim të jetë i vazhdueshëm edhe pas ndryshimeve në Rregulloren Nr. 2/2008, të ndryshuar.
6. **Parashikimi në Rregulloren nr. 02/2008 të një periudhe tjetër kalimtare (Sunrise period) për t'iu mundësuar subjekteve të drejtën për të regjistruar si emra domaini nën .al, emra me të cilët njihen për shkak të veprimtarisë që ushtrojnë sipas regjistrimit të kryer , në përputhje me legjislacionin në fuqi në zyra, Institucione, Autoritete, të tilla si në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), apo regjistrimeve të kryera për dhënien dhe mbrojtjen e të drejtave të pronësisë industriale, apo emra të përveçëm, në përputhje me legjislacionin në fuqi.**

Sipas të dhënave të ofruara nga DTIZHB rezulton që Regjistruesit kanë regjistruar domaine për të tjerë por edhe kanë regjistruar domaine në pronësi të tyre.

Deri në datën 18.12.2017, domaine të regjistruara nga secili Regjistrues, rezultojnë:

Regjistruesi	Numri totali i domaineve të regjistruara nga Regjistruesi
AKEP	3223
Albtelecom sh.a	74
Shqiperiacom shpk	8009
Webhost shpk	6232
Keminet shpk	1283
Studio DRIAR (Fatos Dega – person fizik)	682
Digicom shpk	0
EDER HOST (Ergentian Sota – person fizik)	639
TOTALI	20 142

Deri në datën 18.12.2017, domaine në posedim të secilit Regjistrues, rezultojnë:

Regjistruesi	Numri totali i domaineve të regjistruara nga Regjistruesit në pronësi të tyre
AKEP	6
Albtelecom sh.a	6
Shqiperiacom shpk	3992

Webhost shpk	730
Keminet shpk	622
Studio DRIAR (Fatos Dega – person fizik)	239
Digicom shpk	1
EDER HOST (Ergentian Sota – person fizik)	72
TOTALI	5 668

Në Rregulloren Nr. 2 të ndryshuar, vërehet që në pikën 7.1 të nenit 7, përcaktohet:

“Posedues të një ose disa emra domainesh nën zonen .al: .com.al, org.al dhe .net.al, kanë të drejtë të jenë personat fizikë dhe juridikë publikë dhe privat dhe personat fizik tregtar, që sipas procedurës së regjistrimit, plotesojnë të gjitha kushtet dhe kërkesat e kësaj rregullore”.

Lidhur me sa më sipër, AKEP vëren:

Termi “një ose disa” domaine nuk e përcakton qartë sa është numri maksimal që një person fizik dhe juridik publik dhe privat apo person fizik tregtar mund të ketë në pronësi. Në zhvillimet teknologjike të sotme, një përdorues mund të regjistrojë disa domaine nën .al, por teknikisht smund ti përdorë të gjitha. Teknikisht dihet që ka një limit domainesh që përmbush kërkesat e një kompanie apo individit. Në gjykimin teknik, ky numër është një ose disa domaine .al por jo pa limit, pra mendohet të ketë një numër të fundëm. Tabela e mësipërme tregon si rast konkret që Albtelecom si një kompani e madhe dhe me fusha të shumta aplikimesh teknologjike dhe shërbimesh të komunikimeve elektronike, ka në posedim vetëm 6 domaine .al. Rast tjetër por Institucion, është vetë AKEP me 6 domaine .al në posedim.

Sa më sipër, AKEP shtron për diskutim nëse në Rregullore mund të përcaktohet një numër maksimal 5 deri 10 domaine për çdo individ apo shoqëri, duke përjashtuar Institucionet Shtetërore.

Siç vërehet nga tabela më lart, Regjistruesit kanë në pronësi 5 668 domaine ose afërsisht 28% të numrit total të domaineve .al.

Pasja në posedim të kaq shumë domaineve .al, si domaine të vetë Regjistruesve, përbën një lloj pengese në lirinë e subjekteve dhe individëve për të regjistruar një emër domaini, në veçanti të atyre që zotërojnë marka dhe patenta të regjistruara.

Në kushtet kur rreth 28% e domaineve janë në posedim të Regjistruesve, për tu ridhënë mundësinë subjekteve të kenë domainin .al të dëshiruar por që nuk e kanë marrë deri sot për shkak të zënies nga Regjistruesit, AKEP shtron për diskutim që nëse do të ishte një lloj zgjidhje që Regjistruesit të lirojnë posedimin e të gjitha domaineve dhe ti kalojnë “të lirë”, edhe për faktin se nuk mund ti përdorin kaq shumë domaine.

AKEP shtron për diskutim edhe propozimin për një periudhë kalimtare (Sunrise period) prej 4 muajsh, të mund të aplikohet për t’iu mundësuar subjekteve të drejtën për të regjistruar si emra domaini nën .al, emra me të cilët njihen për shkak të veprimtarisë që ushtrojnë sipas regjistrimit të kryer, në përputhje me legjislacionin në fuqi në zyra, Institucione, Autoritete, të tilla si në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), apo regjistrimeve të kryera për dhënien dhe mbrojtjen e të drejtave të pronësisë industriale, apo emra të përveçëm.

Duke ditur nevojat e përdorimit të një domain në zhvillimet e sotme teknologjike, AKEP shtron për diskutim nëse domain duhet përdorur pasi të merret në posedim dhe jo të mbahet i papërdorur duke bllokuar atë emër domaini dhe duke penguar zhvillues të tjerë ta përdorin atë emër domaini. AKEP shtron për diskutim nëse një afat 3 deri 6 muaj është i mjaftueshëm për vendosjen në përdorim të domainit .al pas marrjes në posedim. Gjithashtu AKEP shtron për diskutim nëse një kompani apo individ për arësye teknike të justifikuara dhe provuara nuk ka arritur ta vendosë në përdorim domainin e tij .al, ti njihet e drejta për rinovim me të njëjtin afat por jo më shumë se 1 (një) herë, me kusht që ta vendosë në punë brenda afatit 3 deri 6 muaj pas rinovimit.

Sa më sipër, AKEP kërkon mendimin tuaj për propozimet e mëposhtme:

1. Në pikën 7.1 të nenit 7, të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar, të shtohet edhe emërtimi “individ” si dhe te vendosen afatet, si më poshtë:

Pika 7.1 ishte:

“Posedues të një ose disa emra domainesh nën zonën .al: .com.al, org.al dhe .net.al, kanë të drejtë të jenë personat fizikë dhe juridikë publike dhe privat dhe personat fizik tregtar, që sipas procedurës së regjistrimit, plotësojnë të gjitha kushtet dhe kërkesat e kësaj rregullore”.

Pika 7.1 të bëhet:

- a. *“Posedues të një ose disa emra domainesh nën zonen .al: .com.al, org.al dhe .net.al, kanë të drejtë të jenë **individët**, personat fizikë dhe juridikë publikë dhe privat dhe personat fizik tregtar, që sipas procedurës së regjistrimit, plotësojnë të gjitha kushtet dhe kërkesat e kësaj rregullore”.*
- b. Numri i lejuar maksimal i domaineve .al përfshirë nëndomainet, është **5 deri 10 domaine**, me kushtin që të vendosen në përdorim brenda një afati **3 deri 6 muaj**. Regjistruesit kanë detyrimin të kontrollojnë nëse domaini i regjistruar/modifikuar prej tyre, është vendosur në punë brenda këtij afati dhe në rast se përdoret gjatë kohës së vlefshmërisë. Nëse verifikohet që një domain qëndron pa përdorur në një afat prej 6 muajsh gjatë kohës së vlefshmërisë, Regjistruesi e kalon atë domain në gjendje të lirë.
- c. Në rast se një kompani/shoqëri për nevoja teknike dhe të arësytuar, kërkon më shumë se **5/10** domaine .al (përfshirë nëndomainet .al), aplikimi për domainet shtesë bëhet vetëm në AKEP dhe AKEP mund të vendosë regjistrimin e më shumë emrave, por me kushtin që të vendosen në punë sipas afatit të mësipërm.
- d. Poseduesit aktualë të më shumë se **5 deri 10** domaine .al dhe nëndomaine .al, përfshirë Regjistruesit e akredituar, nga momenti i miratimit të ndryshimeve në këtë rregullore, i nënshtrohen afatit **3 deri 6 muaj** për vendosjen në përdorim të domaineve.
- e. Institucionet shtetërore dhe çdo institucion ndërkombëtar ku Republika e Shqipërisë aderohet, përjashtohen nga ky rregull.

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për afatin dhe numrin e domaineve të propozuar më lart.

2. Gjithashtu propozohet që të shtohet një dispozitë kalimtare, si neni 38 në Rregullore me këtë përmbajtje:

Neni 38 “Dispozitë kalimtare”:

- a. Brenda një periudhe 4 mujore, subjektet kanë drejtë për të regjistruar emra domaini nën .al (që korrespondojnë në emërtim), emra me të cilët njihen për shkak të veprimtarisë që ushtrojnë sipas regjistrimit të kryer, në përputhje me legjislacionin në fuqi në zyra, Institucione, Autoritete, të tilla si në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), apo regjistrimeve të kryera për dhënie dhe mbrojtjen e të drejtave të pronësisë industriale, apo emra të përveçëm.
- b. Gjatë kësaj periudhe, me paraqitjen e aplikimeve, Regjistruesit kryejnë verifikime rigorozë rast pas rasti dhe pas miratimit nga AKEP, regjistrojnë domaine .al, sipas pikës 1 më lart.

-
3. Në lidhje me pikën 7.1 b më sipër:

Propozohet shtimi i një deklaratë në formularët e veprimeve me domainet dhe një shënimi, si më poshtë:

Deklaratë: Deklaroj se në rast se nuk e vendos në përdorim domainin e sipërsënuar për një periudhë **3/6** mujore nga data e regjistrimit apo nëse nuk e përdor për më shumë se **3/6** muaj gjatë periudhës së vlefshmërisë, do të njoftoj Regjistruesin dhe jam dakort që domaini i sipërsënuar të kalojë në gjendje të lirë.

Shënim: Institucionet shtetërore dhe çdo institucion ndërkombëtar ku Republika e Shqipërisë aderon, përjashtohen nga ky rregull.

4. Neni 38 “Dispozitë përfundimtare”, të riemërtohet Neni 39 “Dispozitë përfundimtare”.

5. Në Aneksin 2, “Lista e Emrave të Rezervuar” të shtohet si pikë e veçantë:

Përbëjnë domaine të rezervuara, emra domainesh nën .al të cilët korrespondojnë saktësisht me emra të subjekteve të cilët njihen për shkak të veprimtarisë që ushtrojnë, sipas regjistrimit të kryer në përputhje me legjislacionin në fuqi, në zyra, Institucione, Autoritete, të tilla si në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), apo regjistrimeve të kryera për dhënie dhe mbrojtjen e të drejtave të pronësisë industriale, apo emra të përveçëm.

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për sa më sipër.

7. **Shqyrtimi i mundësisë për trajtimin nga AKEP të mosmarrveshjeve që lindin në lidhje me regjistrimin, kalimin e posedimit, çregjistrimin/mbylljen, etj, të domaineve .al.**

Nisur nga ankesat dhe problematikat e sjella në AKEP nga kërkues apo posedues të domaineve .al dhe nëndomaineve, AKEP mendon se është i nevojshëm përpilimi i një Aneksi të veçantë në Rregulloren Nr.2, ose zgjerimi i nenit 27 aktual të Rregullores Nr. 2, për zgjidhjen e mosmarrveshjeve duke sqaruar se AKEP ka të drejtë të zgjidhë mosmarrveshjet kur këto kanë të bëjnë me rregullat e nxjerra nga AKEP, ndërsa mosmarrveshjet për çështje të tjera palët mund t'i drejtohen organeve të tjera kompetente.

Sa më sipër, meqënëse:

- në Ligjin 9918 datë 19.05.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar nuk ka përcaktime për rastin e mosmarrveshjeve që lindin në lidhje domainet .al;
- Në procesin e mosmarrveshjeve duhet të përfshihen edhe përcaktime të Ligjit Nr. 8485 datë 12.05.1999 “Kodi i Procedurave Administrative” i ndryshuar;
- Në procesin e mosmarrveshjeve duhet të përfshihen edhe përcaktime të Ligjit Nr. 9902 datë 17.04.2008 “Për mbrojtjen e konsumatorit”;
- Në procesin e mosmarrveshjeve duhet të përfshihen edhe përcaktime të Ligjit Nr. 9887 datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar;
- Në procesin e mosmarrveshjeve duhet të përfshihen edhe përcaktime të Ligjit Nr. 119/2017 “Për të drejtën e informimit”,
- Në procesin e mosmarrveshjeve duhet të përfshihen edhe përcaktime të pronësisë industriale siç janë: Ligji Nr. 9947 datë 07.07.2008 “Për pronësinë industriale” i ndryshuar; Ligji Nr. 8993, datë 30.1.2003 “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në “Konventën për themelimin e Organizatës Botërore të Pronësisë Intelektuale” - hyrë në fuqi në Shqipëri më 30 Qershor 1992 . Konventa e Parisit “Për mbrojtjen e Pronësisë Industriale”, e miratuar në Paris më 20 Mars 1883-hyrë në fuqi në Shqipëri më 4 Tetor 1995. Ligje të tjera aderimesh në konventa të ndryshme ndërkombëtare, etj. Referenca www.dppm.gov.al.
- Ligje të tjera referuese,

AKEP mendon të krijohet një Grup Pune i zgjeruar me përbërje nga stafi i AKEP, nga Institucionet që preken nga legjislacioni i mësipërm, etj, për të adresuar dhe përcaktuar sa më saktë ndërhyrjet e nevojshme në Rregullore, për zgjidhjen e mosmarrveshjeve mes kërkuesit të një domaini .al dhe Regjistruesit si dhe poseduesit të një domaini .al dhe Regjistruesit.

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për këtë çështje.

8. Shyrtimi i afateve për regjistrimin e domaineve .al, nga AKEP dhe nga Regjistruesit, shyrtimi i afatit të përdorimit të domaineve si dhe afatit të vendosjes në punë/përdorim të një domaini .al dhe nëndomaineve.

AKEP gjykon se është shumë e rëndësishme vendosja e afateve për veprimet me domainet nën .al të tilla si regjistrimi, modifikimi, transferimi, mbyllja, etj.

Sa më sipër, AKEP kërkon mendimin tuaj për propozimet e mëposhtme:

1. Propozohet që në Rregulloren Nr. 2/2008 të ndryshuar, të shtohet Neni 4/1 me përmbajtje:

Neni 4/1 “Afatet e veprimeve me domainet .al”:

- a) Afati për regjistrimin e domain .al dhe nëndomaineve, nga AKEP dhe Regjistruesit, është 2 ditë pune nga momenti i paraqitjes së formularit të rregullt të aplikimit. Paraqitja e një formulari jo të plotësuar saktë, nuk ja heq të drejtën për emrin e domainit aplikuesit si dhe asnjë aplikues tjetër nuk ka të drejtë të marrë këtë domain gjatë kohës që aplikuesi i parë riplotëson/korrigjon të dhënat në formularin e parë. Koha për riplotësimin/korrigjimin e formularit është 2 ditë pune dhe lejohet riplotësim/korrigjim, vetëm 1 (një herë). Me kalimin e këtij afati të dytë, në rast mos riplotësimi/korrigjimi nga aplikuesi i parë, aplikues të tjerë mund të aplikojnë për atë emër domaini, me të njëjtën procedurë.
- b) Afati për modifikimin/tranferimin/mbylljen e domainit .al nga AKEP dhe Regjistruesit, është 2 ditë pune nga momenti i paraqitjes së formularit të rregullt të aplikimit.
- c) Afati i vendosjes në punë të një domaini nën .al nga poseduesi, do të jetë 6 muaj nga data e regjistrimit. Në rast se domaini nuk vendoset në punë brenda këtij afati, poseduesi mund të aplikojë për rinovimin e afatit të vlefshmërisë. Pas rinovimit, afati 6 muaj për vendosjen në punë të domainit, rivendoset sërish. Në rast se domaini vihet në punë brenda afatit të dytë 6 mujor, afati i përdorimit të tij është 5 vjet nga data e rinovimit të afatit të vlefshmërisë. Pagesa për rinovimin e afatit të vlefshmërisë për domain joaktiv paguhet vetëm në AKEP dhe pagesa e mëparshme nuk kthehet. Pagesa për rinovim domaini joaktiv është 5000 lekë/5 vjet.
- d) Regjistruesit nuk kanë të drejtë të përdorin kreditet e tyre për emra domainesh në posedim të tyre. Pagesa për Regjistruesit (përfshirë AKEP) për emra në posedim të tyre është 5000 lekë/5 vjet. Regjistruesit (përfshirë AKEP) i nënshtrohen të njëjtave rregulla të pikave 1, 2 dhe 3 më sipër.
- e) Vendosje në punë/përdorim të domainit nën .al, nënkupton rastet kur domaini përdoret për website aktive, emaile aktive ose për qëllime teknike aktive si DNS, HTTP/HTTPS, FTP, SSH (Secure Shell), Peer to Peer, etj.
- f) Shkelje e afateve të mësipërme nga Regjistruesit çon në revokimin e regjistrimit.

Këto afate do të pasqyrohen edhe në nenet 11 dhe 12 të Rregullores.

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për afatet dhe përcaktimet sa më sipër.

Gjithashtu, pas verifikimeve në AKEP, rezulton që numri i aplikimeve për regjistrime domainesh .al është si më poshtë:

<u>Periudha</u>	<u>Prill 2017</u>	<u>Maj 2017</u>	<u>Qershor 2017</u>	<u>Korrik 2017</u>	<u>Gusht 2017</u>	<u>Shtator 2017</u>	<u>Tetor 2017</u>	<u>Nentor 2017</u>
<u>Regjistrime nga AKEP</u>	17	33	16	25	10	24	21	17
<u>Regjistrime nga ALBtelecom</u>	4	4	2	1	1	1	1	0
<u>Regjistrime nga ShqiperiaCom shpk</u>	169	279	195	194	180	171	195	184
<u>Regjistrime nga Webhost shpk</u>	190	233	157	170	134	259	251	206
<u>Regjistrime nga Keminet shpk</u>	37	18	15	23	13	20	20	26
<u>Regjistrime nga Fatos Dega</u>	10	21	11	10	16	4	8	12
<u>Regjistrime nga Digicom Shpk</u>	0	0	0	0	0	0	0	0
<u>Regjistrime nga Ergentian Sota</u>	0	0	0	0	0	0	0	91
<u>Totali</u>	<u>427</u>	<u>588</u>	<u>396</u>	<u>423</u>	<u>354</u>	<u>479</u>	<u>496</u>	<u>536</u>

AKEP mendon se afatet e percaktuara më sipër janë normale për tu përballuar nga Regjistruesit dhe nga AKEP.

9. Në lidhje me pagesat:

Në Rregulloren Nr.2, të ndryshuar, ne Aneksin Nr. 1, Tabela nr.3 përcaktohen:

Pagesat për regjistrimin e domain cc. TLD pranë AKEP:

- a. Vlera e regjistrimit, për çdo subjekt që kërkon të veprojë si regjistrues 20 000 Lekë (pagesë e cila kryhet vetëm një herë të vetme);
- b. Pagesa vjetore, që çdo subjekt i regjistruar duhet të depozitojë për AKEP në mënyrë që të veprojë si Regjistrues 100 000 Lekë;
- c. Çmimi i 1 (një) krediti për Regjistruesit është 300 lekë;
- d. Pagesa e rregjistrimit të domain pranë AKEP është 5000 lekë për 5 (pesë) vjet.

AKEP kërkon mendimin tuaj për propozimet e mëposhtme:

1. Në pikën 3 f) të Aneksit 1 të Rregullores Nr. 2 përcaktohet që *“Regjistrimi dhe rinovimi i një domaini për një periudhë 1 (një) vjeçare do të ketë vlerën e 1 (një) krediti”*.

Sipas këtij përcaktimi, për çdo domain të regjistruar apo domain që rinovohet në afat, çdo vit Regjistruesit i zbritet një kredit nga kreditet e parablera në AKEP.

Sa më sipër, meqenëse krediti ka një çmim dhe një afat, AKEP shprehet për sqarimin e pikës c) të Tabelës Nr. 3 që përcakton pagesat.

Ishte:

Çmimi i 1 (një) krediti për Regjistruesit është 300 lekë.

të bëhet:

Çmimi i 1 (një) krediti për Regjistruesit është 300 lekë. Për çdo domain që regjistrohet dhe domain që rinovohet në afat, afati i vlefshmërisë së një krediti do të jetë 1 vit nga data e regjistrimit/rinovimit.

2. Lidhur me shqetësimet e paraqitura në AKEP për tarifatat/çmimet e aplikuara nga Regjistruesit, apo tarifa/çmime nga individë që kanë marrë në posedim domaine të ndryshme .al, AKEP shtron për konsultim publik diskutimin për mundësinë e vendosjes nga AKEP të çmimeve tavan për regjistrimin dhe veprimet e tjera me një domain nën ‘.al’. Ekzistojnë praktika të tilla edhe në vende të tjera ku domaini administrohet nga Autoritetet Rregullatore si përsëmbull Greqia, ku domain .gr administrohet nga Komisioni i Telekomunikacioneve dhe Postave të Greqisë (EETT) dhe në Rregulloren e EETT përcaktohen çmime tavan dhe tarifatat që përfiton EETT për çdo domain.

10. Çështje të tjera për konsultim publik:

Duke pasur parasysh që:

- Regjistruesit janë subjekte të cilave AKEP ju ka dhënë të drejtën për veprime me domainet nën .al sipas kushteve dhe përcaktimeve në Rregulloren Nr. 2 të ndryshuar, prandaj Regjistruesit duhet të monitorohen nga AKEP gjatë veprimeve me domainet nën .al.
- Regjistruesit mund të kenë mosmarrveshje me aplikuesit apo me poseduesit e domain .al, në lidhje me emra domainesh, posedime, tranferime, çregjistrime, etj, AKEP gjykon se Regjistruesit duhet të monitorohen nga AKEP për të pasur informacion të saktë për këto lloj problematikash.

Sa më sipër, AKEP shtron për konsultim publik:

Në pikën 3 “Të drejtat dhe detyrimet e Regjistruesit” të Aneksit 1 të Rregullores Nr. 2 të ndryshuar, të shtohen si detyrime monitorimi në distancë dhe inspektimi i Regjistruesve, me kriteret e mëposhtme:

A. Monitorimi në distancë i Regjistruesve:

1. Çdo 3 muaj, duke filluar nga muaji Mars i çdo viti, Regjistruesit duhet të dorëzojnë në AKEP në formë elektronike ose të printuar, të gjithë formularët e veprimeve me domainet nën .al. Regjistruesit, çdo veprim me domainet nën .al do ta kryejnë nëpërmjet Formularëve përkatës të kësaj Rregulloreje. Regjistruesit do të ruajnë në formë elektronike ose të printuar, çdo formular të veprimeve me domainet nën .al, të nënshkruar nga kërkuesi i veprimit me domainin, ose të shoqëruar me dokumentacion që provon kërkuesin e veprimit me domainin.
2. Çdo 3 muaj, duke filluar nga muaji Mars i çdo viti, Regjistruesit duhet të dorëzojnë me shkrim në AKEP, një raport për problematikat e hasura me domainet nën .al, shoqëruar me dokumentacion nëse është i nevojshëm për sqarime.
3. AKEP do të ruajë në formë elektronike të gjithë formularët e sjellë nga Regjistruesit dhe brenda 15 ditëve do të kontrollojë emrat e domaineve të formularëve, me emrat e regjistruar në sistemin qendror nga secili Regjistrues. Në fund të procesit, AKEP njofton elektronikisht Regjistruesin për rezultatet e verifikimeve.
4. Në rast konstatimi problematikash, AKEP dhe Regjistruesi ndjekin procedurat e komunikimit zyrtar.
5. Në fund të afatit 15 ditor, AKEP përpilon një Raport me rezultatet e verifikimeve, të cilin e administron dhe qarkullon sipas rregullores së brendshme të AKEP.
6. Në fund të çdo viti, AKEP përpilon një Raport përmbledhës për veprimet me domainet, problematikat dhe zgjidhjet. Raporti do të përmbajë detyrimisht edhe numrin total të domaineve nën .al, numrin e domaineve të rinj të regjistruar çdo vit, numrin e domaineve të regjistruar nga secili Regjistrues çdo vit, numrin e veprimeve të tjera me domainet të specifikuar për çdo veprim, numrin total të domaineve të regjistruara nga vetë AKEP dhe numrin e domaineve të regjistruara nga vetë AKEP çdo vit, informacion në lidhje me respektimin e Rregullores nga Regjistruesit në veçanti zbatimin e afateve për veprimet me domainet dhe afateve të tjera të Rregullores. Ky Raport arshivohet në AKEP.
7. Ruatja e të dhënave personale të formularëve të veprimeve me domainet nën .al do të bëhet nga Regjistruesit dhe AKEP në përputhje me përcaktimet e Ligjit nr. 9887, datë 10/03/2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar.

B. Inspektimi i Regjistruesve:

1. Regjistruesit janë të detyruar të lejojnë AKEP për të kryer inspektim të tyre në lidhje me përmbushjen e kërkesave dhe përcaktimeve të kësaj Rregullore dhe në veçanti në lidhje detyrimet e regjistruesve.
2. Regjistruesit duhet të venë në dispozicion të AKEP:
 - a. çdo informacion të nevojshëm që ka të bëjnë me funksionimin teknik të tyre si Regjistrues,
 - b. çdo informacion të nevojshëm për veprimet me domainet nën .al,
 - c. çdo informacion statistikor dhe historik për veprimet me domainet nën .al.
3. Moslejimi i AKEP për inspektim apo mospranimi i inspektimit nga Regjistruesit, çon në revokimin e regjistrimit në AKEP.

AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet tuaja për sa më sipër.

C. Lidhur me kalimin e një domaini nën .al, nga një Regjistrues tek një Regjistrues tjetër:

AKEP shtron për konsultim publik çështjen e kalimit të një domaini nën .al, nga një Regjistrues tek një Regjistrues tjetër, si e drejtë e çdo poseduesi domaini dhe si detyrim i çdo Regjistruesi të akredituar nga AKEP. Nga pikëpamja teknike kjo është plotësisht e realizueshme.

Sa më sipër, AKEP shtron për konsultim:

1. Në nenin 29 të Rregullores Nr. 2 të shtohet pika 29.3 si më poshtë:

29.3: Poseduesi i domainit nën .al, ka të drejtë ta transferojë atë nga një Regjistrues tek një tjetër Regjistrues, pas verifikimit nga AKEP. Afati i transferimit do të jetë brenda 5 ditë pune ose në afat me të gjatë nëse kërkohet nga poseduesi i domainit. Nuk lejohet transferimi tek një Regjistrues i ri, në rast se poseduesi i domainit ka detyrime financiare të pashyera kundrejt Regjistruesit të mëparshëm.

Formulari i transferimit i dorëzohet Regjistruesit marrës, i cili pasi plotëson pjesën e tij të formularit, e dërgon në formë elektronike në AKEP. AKEP kontrollon saktësinë e formularit dhe i komunikon në formë elektronike kalimin e domainit tek Regjistruesi marrës si dhe njoftoj poseduesin për datën e kalimit. Një komunikim në formë elektronike me Regjistruesin dhënës, kryhet nga AKEP për të sqaruar nëse janë shlyer detyrimet financiare nga poseduesi i domainit.

Transferimi i domaineve .gov.al dhe .mil.al, lejohet nga AKEP vetëm në rastin e arësytimit nga të dy institucionet për transferim domaini .gov.al dhe nga strukturat përkatëse ushtarake për domainin .mil.al.

2. Në Aneksin 1, të shtohet pika 8.1 si më poshtë:

8.1 Transferimi i domainit nga një Regjistrues tek një Regjistrues tjetër.

Në rast se poseduesi i domainit nën .al dëshiron të transferojë domainin nga një Regjistruar tek një tjetër Regjistruar, Regjistruari marrës duhet të plotësojë formularin përkatës të aplikimit së bashku me poseduesin e domainit. Veprimet kryhen sipas përcaktimeve të nenit 29.3 të Rregullores.

Në referencë me afatin e përcaktuar për veprimet e mësipërme, nevojitet edhe rregullimi i afateve të Nenit 31 të Rregullores, ku afatet nga 30 ditë të bëhen 5 ditë pune.

D. Lidhur me domainet .gov.al dhe mil.al

Duke pasur parasysh objektin e Veprimtarisë së Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), i cili gjendet në faqen web të saj <https://akshi.gov.al/akshi/misioni> :

Objekti i veprimtarisë së AKSHI:

- a) Zbatimi i politikave e të strategjive për zhvillimin e sektorit të shoqërisë së informacionit (më poshtë SHI) dhe në veçanti të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (më poshtë TIK)
- b) Bashkërendimin e programeve në fushën e SHI-së dhe në veçanti të TIK-ut.
- c) Nxitjen e investimeve në fushën e SHI-së.
- d) Hartimin e praktikave për ushtrimin e kompetencave që i jepen Ministrit nga legjislacioni në fushën e komunikimeve elektronike.
- e) Promovimin e teknologjive të reja në fushën e SHI-së.
- f) Dhënien e kontributit në edukimin dhe nxitjen e përdorimit të TIK-ut nga publiku.

AKEP shtron për konsultim publik nëse do të ishte e mundur dhe e arësyeshme që Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), të ishte Regjistruar i vetëm i domaineve .gov.al.

Në këtë kontekst, AKEP shtron për konsultim publik nëse do të ishte e mundur dhe e arësyeshme që Ministria e Mbrojtjes e Republikës së Shqipërisë të ishte Regjistruar i vetëm i domaineve .mil.al.

Sa më sipër, AKEP fton në këtë konsultim publik AKSHI-n, Ministrinë e Mbrojtjes dhe palët e interesuara.

Lidhet me tematikat dhe çështjet e trajtuara më sipër, AKEP mirëpret komentet, mendimet dhe sugjerimet e çdo pale të interesuar.